

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, torsdag 13. desember 2007 kl. 10.00-16.00

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Mona-Lise Binderup, Knut Helkås Dahl, Ragna Bogen Hetland, Trine Husøy, Jan Erik Paulsen, Tore Sanner, Inger-Lise Steffensen og Vibeke Thrane

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen, registrering av eventuelle fravær, habilitet, CV og godtgjøring

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (Faggruppe 4). Ingen erklærte seg inhabile i forhold til hva som skulle behandles på møtet.

Sekretariatet orienterte kort om dagens program og at møtet vil bli avsluttet med en julemiddag.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og dagsorden for møtet ble godkjent med en liten tilføyelse. Sekretariatet vil gi en kort orientering om sak "06/405 Vurdering av søknad om bruk av tilsetningsstoffet Fullerene C60 i næringsmidler" under punkt 4 "Status i øvrige saker i faggruppen". Protokollen fra forrige møte i Faggruppe 4, den 24. oktober 2007, ble raskt gjennomgått.

3 Saker fra møtet i Hovedkomiteen

Det forrige møtet i Hovedkomiteen ble avholdt den 13. september 2007, og det ble orientert fra dette møtet på faggruppens forrige møte den 24. oktober.

Mål- og strategiplan for faggruppen

Hovedkomiteen vedtok på sitt forrige møte at "VKMs faggrupper bes utarbeide sine virksomhetsplaner innen neste møte i Hovedkomiteen den 24. januar 2008". Faggruppen skal formulere egne mål og/eller strategier knyttet opp mot de tre hovedmålene som allerede er formulert i VKMs utkast til virksomhetsplan. Sekretariatet hadde innarbeidet faggruppens innspill til utkastet til årsplan for 2008 som ble diskutert på forrige møte.

Vedtak

Årsplanen for 2008 fra Faggruppe 4 ble vedtatt på møtet. Det ble tilføyd et nytt punkt om fremmedstoffdata i nasjonale kostholdsundersøkelser. Faggruppens koordinator vil videreformidle faggruppens årsplan til Hovedkomiteen i forkant av deres neste møte den 24. januar 2008.

4 Saker som skal behandles på møtet

Emballasje

Migrasjon av N-ethyl-toluenesulfonamide (NETSA) fra ostefilm til næringsmiddelsimulant (07/406)

Emballasjeindustrien har på ny tatt kontakt med Mattilsynet i forbindelse med at de ønsker at VKM oppdaterer sin uttalelse om migrasjon av NETSA fra ostefilm til næringsmiddel-simulant fra 9. november 2004. Industrien har i etterkant av vurderingen gjennomført nye toksikologiske studier som skal bidra til å dokumentere stoffets sikkerhet. Mattilsynet ga høsten 2006 emballasjeindustrien tilbakemelding om at VKM er villig til å oppdatere risikovurderingen, men industrien ønsket da først å søke om at NETSA inkluderes på positivlisten for tilsetningsstoffer til plast (Direktiv 2002/72/EC). En slik søknad ville innebære at EFSA må vurdere om bruken av NETSA kan anses som akseptabel, men ettersom EFSA, på grunn av stor arbeidsbelastning, foreløpig ikke kunne behandle en slik søknad, ønskes det igjen at VKM oppdaterer sin vurdering. Det er også nylig gjennomført

toksikologiske studier av NETSA ved Livsmedelsverket/Karolinska Institutet i Sverige som det må tas hensyn til i en re-vurding av stoffet.

Underveis i arbeidet med vurderingen har det blitt besluttet å utvide oppdraget fra Mattilsynet til å gjøre en fullstendig vurdering av NETSA og ikke bare en re-vurdering som opprinnelig avtalt. Basert på diskusjonen på forrige faggruppemøte hadde to av faggruppens medlemmer utarbeidet et revidert utkast til uttalelse som ble diskutert på møtet.

Vedtak

Med bakgrunn i de innspill og forslag til forbedringer av vurderingen som kom fram under diskusjonen på møtet, vil de to faggrupped medlemmene som har hovedansvaret for saken samarbeide om å lage et oppdatert utkast av vurderingen. Uttalelsen planlegges ferdigstilt i forbindelse med faggruppens neste møte den 31. januar 2008.

Kjemiske blandinger

Samvirkende effekter av toksiske stoffer i blanding (06/404)

Mattilsynet har bedt VKM om å gjøre en vurdering av samvirkende effekter av toksiske stoffer i blanding. Oppdraget tar utgangspunkt i den danske rapporten "Combined Actions and Interactions of Chemicals in Mixtures". Problemstillingen med samvirkende effekter av toksiske stoffer i blanding vil berøre flere av faggruppene i VKM. Hovedkomiteen besluttet på sitt møte den 23. mai 2006 at Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI) på oppdrag fra VKM skulle utarbeide et bakgrunnsdokument om problemstillingen. Bakgrunnsdokumentet fra Nasjonalt folkehelseinstitutt ble oversendt til VKM den 31. januar 2007, og det ble da etablert en *ad hoc*-gruppe med ekspertise fra de berørte faggruppene som skal jobbe videre med saken. Bakgrunnsdokumentet vil bli tilpasset VKM-mal, og *ad hoc*-gruppen skal først og fremst utarbeide vurderingens diskusjonskapittel, samt besvare temaer spesielt knyttet til de ulike faggruppene som ikke er tilstrekkelig belyst i bakgrunnsdokumentet. Saken skal sluttbehandles i Hovedkomiteen.

Det ble kort orientert om at *ad hoc*-gruppen gjennomførte sitt siste møte den 18. desember 2007 hvor hovedfokus var på diskusjonskapitlet og konklusjonen. Nye innspill og kommentarer til dokumentet som kom fram på møtet må innarbeides og kvalitetsjekkes. Det er derfor lagt opp til en kort elektronisk høring i *ad hoc*-gruppen i begynnelsen av januar, før dokumentet skal oversendes til Hovedkomiteen i forkant av deres møte den 24. januar 2008.

4 Saker som har vært behandlet siden forrige møte

Aroma

Koffein i kosttilskudd (07/405)

VKMs uttalelse "Koffein i kosttilskudd" ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet den 1. november 2007. Faggruppen har fått tilsendt en pdf-versjon av den endelige uttalelsen tidligere.

4 Status i øvrige saker i faggruppen

Emballasje

Eksponeringsmodell for stoffer som migrerer fra matkontaktmaterialer (06/406)

Mattilsynet ønsker å få utført en vurdering av kritiske punkter i den eksponeringsmodellen som benyttes ved omregning av TDI til spesifikk migrasjonsgrense (SML) i regelverket for matkontaktmaterialer i plast. Spesielt ønskes det belyst om grenseverdiene sikrer trygg mat for eventuelle grupper av befolkningen, ved at de ikke utsettes for migrasjon fra matkontaktmaterialer i mengder over TDI i en lengre periode. Noen sentrale spørsmål som ønskes besvart i oppdraget er om det er behov for en egen omregningsfaktor for barn ettersom de vil ha et høyere inntak per kg kroppsvekt enn voksne, og i hvilken grad dagens næringsmiddelsimulanter kan ansees som gode nok sett i forhold til den reelle eksponeringssituasjonen. Mattilsynet ønsker at VKM utarbeider konkrete forslag til forbedringer i den grad det påpekes svakheter i dagens eksponeringsmodell.

I forkant av møtet informerte Mattilsynet sekretariatet om at EU-kommisjonen har signalisert at de ikke kommer til å gjøre noe med eksponeringsmodellen for matkontaktmaterialer før et pågående arbeid med probabilistisk inntaksmodellering er ferdigstilt. For øvrig er status for arbeidet med saken uforandret i forhold til hva som ble referert på faggruppemøtet den 24. oktober 2007.

Tilsetningsstoffer

Vurdering av søknad om bruk av tilsetningsstoffet Fullerene C₆₀ i næringsmidler (06/405)

Faggruppen vurderte i 2006 en søknad om bruk av Fullerene C₆₀ som et tilsetningsstoff til mat på oppdrag fra Mattilsynet. Ettersom dokumentasjonen fra søker var mangelfull ble det bare gjort en foreløpig vurdering. Sekretariatet orienterte om at søker på ny har tatt kontakt med Mattilsynet og informert om at utfyllende og etterspurt dokumentasjon snart vil bli oversendt til en ny vurdering. I slutten av november 2007 ble det avholdt et forberedende møte mellom Mattilsynet og søker/samarbeidspartnere. Faggruppens koordinator deltok på dette møtet.

5 Orientering fra *ad hoc* grupper/undergrupper eller lignende

Kosmetikk

Vurdering om sensibilisering innebærer en helseskade (07/404)

Mattilsynet hadde utarbeidet et utkast til en bestilling av et nytt oppdrag som innebærer å vurdere hvorvidt sensibilisering er å anse som en helseskade. Bakgrunnen for oppdraget er at mange personer kan bli sensibilisert og utvikle blant annet allergisk kontaktdermatitt som følge av at de har brukt kosmetiske produkter. Enkelte allergiske reaksjoner forårsaket av sensibilisering har vist seg å være svært alvorlige, blant annet har bruk av hårfargeprodukter ført til flere sykehusinnleggelseser. I den sammenheng offentliggjorde EUs vitenskapelige komité for forbrukerprodukter (SCCP) den 29. mars 2007 et memorandum om hårfargestoffer og deres evne til å sensibilisere hud. Gjennom det nylig etablerte kosmetikkbivirknings-systemet mottar Mattilsynet for tiden jevnlig henvendelser fra personer som melder inn legebekreftet bivirkning ved bruk av kosmetikk og kroppspleieprodukter. I henhold til kosmetikkdirektivet (76/768/EEC, artikkel 2) skal ikke et kosmetisk produkt medføre helseskade. Ettersom det foreligger usikkerhet om hvorvidt sensibilisering er å anse som en helseskade i rettslig sammenheng, har ikke Mattilsynet hatt anledning til å gripe inn overfor

kosmetiske produkter som ved normal bruk medfører sterke allergireaksjoner. De ønsker derfor nå en vitenskapelig vurdering av denne problemstillingen.

VKM har opprettet en *ad hoc*-gruppe med spesialekspertise innenfor områdene kosmetikk og allergi som skal arbeide med oppdraget. En av faggruppens medlemmer, som leder arbeidet i *ad hoc*-gruppen, orienterte sammen med faggruppens koordinator kort fra det første møtet som ble avholdt den 16. november. På det første møtet i *ad hoc*-gruppen ble det besluttet å utvide gruppen med to personer, herunder kompetanse innenfor klinisk dermatologi. Mattilsynet og *ad hoc*-gruppen er for øyeblikket i dialog om den eksakte ordlyden i utkastet til bestilling.

6 Orientering fra Mattilsynet

Kunstige fargestoffer og hyperaktivitet hos barn

I begynnelsen av september 2007 ble det offentliggjort en ny britisk studie fra UK Food Standards Agency (FSA) som antyder at en blanding av enkelte kunstige fargestoffer og konserveringsmidlet natriumbenzoat kan knyttes til økning i hyperaktivitet hos barn. Den britiske ekspertkomiteen, Committee on Toxicology (COT), har gjort en vurdering av resultatene i studien, og basert på dette har FSA rådet foreldre av barn som viser tegn til hyperaktivitet om at det kan gi en gunstig effekt å fjerne enkelte fargestoffer fra barnas diett. Mattilsynet har gitt et tilsvarende råd til norske forbrukere, og samtidig varslet at de vil be VKM om å vurdere studien nærmere. I forkant av møtet hadde Mattilsynet i samråd med sekretariatet og to av faggruppens medlemmer utarbeidet et utkast til bestilling som ble diskutert på møtet.

Vedtak

Faggruppen hadde ingen innspill til Mattilsynets bestillingsutkast. Det ble presisert at det er viktig å unngå dobbeltarbeid i forhold til EFSA i denne saken. Et førsteutkast til en uttalelse fra faggruppen vil bli behandlet på faggruppens møte den 31. januar 2008.

8 Saker til hovedkomiteen

Faggruppen hadde ingen innspill til Hovedkomiteen på dette møtet.

9 Møter o.a. av felles interesse

EFSA Scientific Forum – From Safe Food to Healthy Diets – Brussel

Faggruppens leder og koordinator deltok på EFSA Scientific Forum i forbindelse med EFSA's 5 års jubileum i Brussel den 20-21. november.

10 Nytt fra sekretariatet

Status - ny koordinator for Hovedkomiteen

Sekretariatet orienterte om at Danica Grahek-Ogden er ansatt som ny koordinator for VKMs Hovedkomité. Hun vil begynne i stillingen 2. januar 2008.

11 Eventuelt

12 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil bli avholdt:

- Torsdag 31. januar 2008
- Torsdag 6. mars 2008
- Torsdag 29. mai 2008